

בית משפט השלום בירושלים
א 265/98
ל נ. אברהם
תאריך פתיחה: 14/10/98
סוג עניין: 202 סדר דיון: רגיל

בית משפט השלום בירושלים

בעניין : _____ גודה

ע"י ב"כ עו"ד מיכל פינצ'וק (מ.ר. 21600)
ו/או אליהו אברם (מ.ר. 11851)
ו/או הישאם שבאיטה (מ.ר. 17362)
מהמוקד להגנת הפרט
מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

התובע

- נ ג ד -

1. _____ אברהם,

2. _____ צבי,

3. מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
רח' עוזי חסון 4
ירושלים 94152
טל': 02-6208122; פקס: 02-6252457

הנתבעים

מהות התביעה: נזיקין, נזקי גוף

סכום התביעה: כשיעור סמכות בית המשפט

כתב תביעה

1. התובע, יליד 1969, נשוי ואב ל-3 ילדים.

2. הנתבעים 1 ו-2 שירתו במועדים הרלבנטיים לתביעה זו כשוטרי מג"ב במשטרת ישראל ונטלו חלק באירוע שיתואר להלן.

3. הנתבעת 3, מדינת ישראל, היתה בכל הזמנים הרלבנטיים לתביעה זו האחראית ו/או המפעילה ו/או הממונה על פעילות שוטרי מג"ב בכללם ועל פעילות הנתבעים 1 ו-2 באירוע שיתואר להלן.

4. א. בתאריך 14.2.92, בשעה 9:20 לערך, עוכבו התובע וחברו לעבודה, סמוך לחנות השקם בתחנה המרכזית הישנה בירושלים ע"י שתי שוטרות חיב"ה לצורך בדיקת תעודות זהות. בזמן הבדיקה הגיעו למקום הנתבעים 1 ו-2 וביקשו גם הם לבדוק את תעודות הזהות של התובע וחברו.

ב. חברו של התובע לא דיבר היטב עברית והתובע סייע לו במענה לשאלות הנתבעים.

"התערבות" זו של התובע עוררה את חמתם של הנתבעים, אשר בתגובה קיללו את התובע והורו לו לבוא עימם לנקודת המשטרה שבתחנת אגד (להלן: "נקודת המשטרה"). התובע הצטרף לנתבעים ללא כל התנגדות, כאשר הוא מוחה נגד התנהגותם הבלתי חוקית ומגלה שבכוונתו להתלונן נגדם.

ג. בהגיעם לנקודת המשטרה גילו כי הינה סגורה. הנתבע 1 ביקש לבצע חיפוש על גופו של התובע בחדר המדרגות, סמוך לדלת נקודת המשטרה. לבקשת הנתבע 1 הסיר התובע את המעיל והכובע שחבש ונעמד, רגליו פשוקות וידיו על הקיר. התובע המתין מספר דקות ומשראה כי הנתבע 1 אינו מבצע את החיפוש, סובב את ראשו לראות מה פשר ההתמהמהות. בתגובה סובב הנתבע 1 את פני התובע בחוזקה תוך שהוא מטיחם בקיר.

ד. הנתבע 1 קרא לחברו, הנתבע 2, ויחד החלו להכות את התובע כאשר הנתבע 2 אוחז בתובע והנתבע 1 מכה בחוזקה.

צעקות התובע וקריאותיו להזעיק את המשטרה לעזרה נותרו ללא תגובה.

ה. לאחר מספר דקות, במהלכן ספג התובע מכות קשות, חדלו הנתבעים מלהכותו, כבלו את ידיו באזיקים והזעיקו למקום את קצין השטח האחראי.

ו. מנקודת המשטרה הובהל התובע לתחנת המשטרה, שם נעצר על יסוד תלונתם של הנתבעים 1 ו-2. הנתבעים מסרו הודעות בהן האשימו את התובע בכך ש"התחצף" אליהם, בתקיפתם ובנסיון למשוך את נשקו של הנתבע 1. התובע נחקר בגין חשדות אלו והכחישם.

ז. בתאריך 16.2.92, בשעה 10:50, שוחרר התובע ממעצרו בערבות עצמית.

5. א. בתאריך 19.2.92 התלונן התובע נגד הנתבעים 1 ו-2 בפני קצין תלונות ציבור של מג"ב. תלונת התובע נחקרה ובתאריך 30.6.92 החליט מנהל המחלקה לחקירות שוטרים שבמשרד המשפטים להעמיד את הנתבע 1 לדין

משמעתי בגין שימוש בכוח בניגוד לפקודות משטרת ישראל. כן המליץ מנהל המחלקה לשקול העמדת שני הנתבעים לדין משמעתי בגין עריכת חיפוש שלא כדין והתנהגות בלתי הולמת איש משטרה.

ב. משטרת ישראל לא העמידה את הנתבעים 1 ו-2 לדין משמעתי על-פי כתב אישום בפני בית דין למשמעת, אלא הסתפקה בשפיטתם על-פי כתבי תלונה בפני דן יחיד. מפקדם הישיר של הנתבעים שימש דן יחיד וזיכה אותם.

6. כנגד התובע הוגש כתב אישום בגין תקיפת שוטר בשעת מילוי תפקידו על יסוד תלונותיהם של הנתבעים 1 ו-2. התובע כפר באישום ובתאריך 4.5.94 חזרה בה התביעה מכתב האישום. כתב האישום כנגד התובע נמחק.

7. א. הכאת התובע ע"י הנתבעים מהווה תקיפה כמשמעותו של מושג זה בסעיף 23 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח-1968.

ב. עיכוב התובע ע"י הנתבעים ובהמשך מעצרו למשך 48 שעות, על לא עוול בכפו, מהווה כליאת שווא כמשמעותו של מושג זה בסעיף 26 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח-1968.

ג. פתיחת הליך של חקירה פלילית נגד התובע ע"י הנתבעים, בעבירת תקיפת שוטר בשעת מילוי תפקידו, היוותה פתיחתו של הליך נפל בפלילים - בזדון ועל מנת להרתיעו מלהגיש תלונה כנגד הנתבעים 1 ו-2 - אשר הביאה לשלילת חירותו של התובע ולפגיעה בשמו הטוב, והיא מהווה נגישה כמשמעותו של מושג זה בסעיף 60 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח-1968.

8. בנוסף יטען התובע, כי הנתבעים 1 ו-2 התרשלו בביצוע משימתם וכי התרשלותם התבטאה במעשים ו/או במחדלים כדלקמן:

א. עיכבו את התובע ודרשו כי יתלווה אליהם לנקודת המשטרה, שלא לצורך ובניגוד לדין.

ב. היכו את התובע והתעללו בו ללא כל סיבה ו/או הצדקה שבדין.

ג. הפעילו מידת כח מוגזמת ובלתי סבירה בנסיבות העניין כנגד התובע.

ד. לא השתמשו במיומנות שרכשו במסגרת הכשרתם במשטרה לשם ביצוע בדיקה עניינית ויעילה של התובע.

ה. התנהגו ופעלו בניגוד להתנהגות שניתן לצפות מכוחות משטרה סבירים ונבונים באותן נסיבות.

ו. חרגו מסמכותם ופעלו בניגוד להוראות ו/או הנחיות מפכ"ל.

9. בנוסף יטען התובע, כי הנתבעים הפרו חובות חקוקות כמפורט להלן, אשר נועדו לפי מובנן הנכון להגן על סוג האנשים עימם נמנה התובע וכי הפרת חובות אלו גרמה לנזקים להם טוען התובע.

הנתבעים הפרו את החובות החקוקות הבאות:

א. סעיפים 4 ו-11 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, האוסרים על פגיעה בגופו ובכבודו של האדם והמחייבים את כל רשויות המדינה, ובכלל זה המשטרה והנתבעים כשוטרי משטרת ישראל, לכבד זכויות אלו ולהגן עליהן.

ב. סעיף 280(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), המחייב כל עובד ציבור, לרבות שוטר, שלא לעשות מעשה שרירותי הפוגע בזכותו של אדם תוך שימוש לרעה בסמכותו.

ג. סעיפים 379, 380 ו-382(א) לחוק האוסרים תקיפה ותקיפה בנסיבות מחמירות.

ד. סעיף 2 לתוספת השנייה לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: "התוספת השנייה"), הדרן בהתשלוח במילוי תפקיד.

ה. סעיף 3 לתוספת השנייה, הדרן בהתנהגות שאינה הולמת שוטר.

ו. סעיף 8 לתוספת השנייה, הדרן בביצוע מעצר שלא כדין ושלא בתום לב.

ז. סעיף 19(א) לתוספת השנייה, הדרן בשימוש בכוח כלפי אדם במסגרת מילוי תפקיד בניגוד לפקודות משטרת ישראל.

ח. סעיף 1 לתוספת השנייה, הדרן באי מילוי הוראה מהוראות פקודות משטרת ישראל.

10. הנתבעת מס' 3 אחראית באחריות שילוחית לתקיפה ולכליאת השווא שביצעו הנתבעים בהיותם שלוחיה ו/או הפועלים מטעמה שכן התירה ביצועם ו/או אישרה אותם בדיעבד; כמו כן אחראית היא באחריות שילוחית לרשלנותם.

11. בנוסף או לחילופין יטען התובע, כי הנתבעת מס' 3 אחראית באחריות ישירה לנזקים שנגרמו לו עקב נגישה וכן עקב רשלנותה, המתבטאת במעשים ו/או במחדלים הבאים:

א. לא וידאה כי הנתבעים, המסורים להשגחה ופועלים מטעמה, יודעים ושומרים על הוראות המפכ"ל ו/או הוראות כל דין.

ב. לא פיקחה ו/או לא פיקחה כראוי על מעשיהם ומחדליהם של אנשי כוחות הבטחון, בכללם הנתבעים.

ג. לא עשתה כל שביכולתה ו/או כל שהיה עליה לעשות כדי למנוע את האירוע ונזקיו.

ד. לא צפתה, למרות שהיתה יכולה וצריכה לצפות, את האירוע ו/או את השתלשלות העניינים שגרמו לאירוע.

ה. לא מילאה את חובותיה ע"פ דין לדאוג לבטחון תושבי מדינת ישראל.

ו. הפנתה כוח בלתי מיומן ו/או בלתי מתאים לביצוע פעולות שיטור.

ז. לא פיקחה כלל ו/או במידה מספקת על מנגנון התביעה המשטרתית.

12. התובע יוסיף ויטען, כי החלטותיהן של המחלקה לחקירות שוטרים ומשטרת ישראל, להסתפק בהליך משמעותי בפני דן יחיד נגד הנתבעים 1 ו-2, בגין עבירות משמעותיות לפי סעיפים 1 ו-19(א) מהתוספת השנייה לפקודת המשטרה, ותו לא, הן החלטות בלתי סבירות לאור חומרת תלונתו של הנתבע. בקבלת החלטות אלו באמצעות רשויותיה החרשלה הנתבעת 3 ופגעה בזכותו של התובע, כי תלונתו נגד הנתבעים 1 ו-2 תתברר בהליך פלילי בפני בית משפט או בהליך משמעותי מלא וגלוי בפני בית הדין למשמעת של משטרת ישראל.

נזקי התובע

13. כתוצאה ממעשי הנתבעים המתוארים לעיל נפגע התובע ונחבל בכל חלקי גופו.

14. א. במהלך האירוע וכתוצאה ממנו חש התובע תחושת פחד והשפלה. התובע עמד חסר אונים מול הנתבעים ללא כל יכולת להתגונן בפני שרירות ליבם ואלימותם הקשה.

ב. התובע עוכב ונעצר שלא כדין. שלילת חירותו של התובע למשך למעלה משתי יממות, ללא כל סיבה וצידוק, מהווה פגיעה חמורה בכבוד התובע, בחירותו ובחופש התנועה שלו.

15. בית המשפט הנכבד מתבקש לפצות את התובע בגין הכאב, הסבל ועוגמת הנפש הרבה שחוה ובגין הצער, ההשפלה, חוסר הנוחות ושלילת החירות שהיו מנת חלקו.

16. במועדים הרלבנטיים לתביעה זו עבד התובע בתחנת דלק כעובד זמני. מאז האירוע החליף התובע מספר מקומות עבודה, כאשר במהלך חיפושי העבודה נתקל התובע פעם אחר פעם בהערות בנוגע לעברו הפלילי, ופעמים אף נאמר לו מפורשות כי הדבר מונע אפשרות העסקתו. התובע יטען כי הליך הנפל שפתחו כנגדו הנתבעים פגע בשמו הטוב ובכושר השתכרותו בעבר ובעתיד וכי הוא נתקל וצפוי להמשיך ולהיתקל בקשיים במציאת עבודה עקב כך.

17. להלן פרטי הנזקים אשר על הנתבעים לפצות את התובע בגינם:

נזק מיוחד

10,000 ש"ח

א. הפסד השתכרות בעבר

נזק כללי

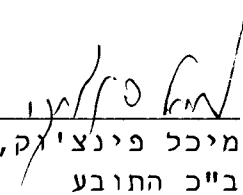
א. פגיעה בכושר ההשתכרות בעתיד

ב. נזק בלתי ממוני

18. לבית המשפט הנכבד הסמכות העניינית והמקומית לדון בתביעה.

19. אשר על כן מתבקש בית המשפט להזמין את הנתבעים לדין ולחייבם ביחד ולחוד לשלם לתובע את מלוא נזקיו כמפורט לעיל וכן לחייב את הנתבעים בתשלום הוצאות המשפט, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום האירוע ועד התשלום בפועל.

ירושלים, היום 14 לחודש אוקטובר, 1998.

מיכל פינצ'וק, עו"ד
ב"כ התובע

(ת.ש. 2765, מ.מ. 21528)